

Infotund

Suurõnnetuse ohuga (SOE) ja ohtlikud ettevõtted (OE)

20.10.2026

1

Päevakava

KESTUS : 10:00 -12:00

ETTEKANDED:

- Tanklate kontroll: *Reelika Kuusik*
- AteS teemad: *Daisi Käger*
- Plahvatusohutsoonid: *Urmas Grüning*
- SOE ja OE õnnetuste ülevaade: *Raili Lanno*

Küsimused „vestlus“ aknas ja vastame iga ettekande lõpus.

Infotund salvestatakse – leitav **Päästeameti kodulehelt**.

Vajadusel vastatakse küsimustele **kirjalikult** peale infotundi

2

Lisainfo

- **Järgmine infopäev on 2. detsembril Tallinnas:** info saadetakse eraldi kutsega emailile
 - Teemaks: kriisideks valmistumine/kriisikindlus
- **Toimunud koolitused ja infopäevad:**
<https://www.rescue.ee/et/juhend/koolitused-ja-infopaeavad/toimunud-koolitused-ja-materjalid>

Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ning teistele kemikaale käitlevatele ettevõtetele toimunud infopäevad

29. aprill 2026 - [Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete infopäev](#)

18. detsember 2025 - [Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete infopäev](#)

5. detsember 2024 - [Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete infopäev](#)

11. oktoober 2023 - [Infopäev kemikaalide käitlejatele](#)

6. detsember 2022 - [Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete infopäev](#)

25. november 2021 - [Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete infopäev](#)

3

Tanklate kontroll
Reelika Kuusik

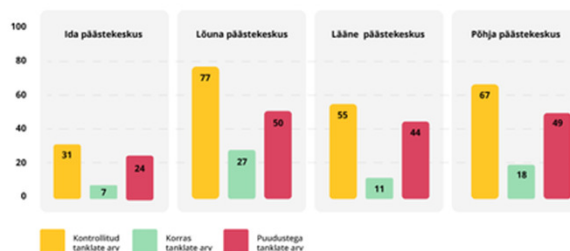
4

Kontrolli ülevaade

- **Kontroll viidi läbi:** mai-juuni
- **Valim:** teenindusjaamaga tanklad
- **Kontrollitavad teemad:** tuleohutusnõuded, sh põlevmaterjalide ja gaasiballoonide ladusamine ning parkimine
- **Kontrollitud:** 230 tanklat
 - Ida 31
 - Lõuna 77
 - Lääne 55
 - Põhja 67
- **Korras** 63 tanklat (27%)

Kokku kontrollitud
230 tanklat
63 korras
167 puudustega

Aluseks võetud uus põhimõte:

- Korras: puuduseid ei tuvastatud või tuvastati kuni neli olulist rikkumist (mitte ühtegi eriti olulist rikkumist)
- Puudustega: üks eriti oluline rikkumine või üle nelja olulise rikkumise

5

Sagedasemad rikkumised tanklate kontrollide käigus

6

7

Menetluste ülevaade (1)

- Kontrollide tulemus näitab, et **tegevusvaldkonnas esineb puudusi**
- **Positiivne**, et tanklate esindajatega oli **hea koostöö**
- **Mitmed puudused** kõrvaldati juba kontrolli ajal ning **paljud probleemid** lahendati kiiresti pärast kontrolli
- **Ettevõtjad suhtusid tõsiselt** tuvastatud puudustesse ning olid valmis kiiresti neid kõrvaldama, aidates seeläbi parandada tuleohutuse taset
- **Oluline on meeles pidada**, et ohutusnõudeid on vaja täita järjepidevalt, mitte ainult pärast päästeameti kontrolli

8

Menetluste ülevaade (2)

- **Augusti** alguse seisuga oli **139 tankla kontroll lõpetatud**, st need tanklad, mille suhtes puuduseid ei tuvastatud ning need tanklat, mis on tuvastatud puudused täitnud
- **19.10** seisuga oli **212 tankla kontroll lõpetatud**, st need tanklad, mille suhtes puuduseid ei tuvastatud ning need tanklad, mis on tuvastatud puudused täitnud
- **91 tankla osas oli veel menetlused pooleni:**
 - nendest 46 on väljastatud juba kavandatud ettekirjutus või ettekirjutus
 - 45 tankla osas oodatakse veel, kas puuduste kõrvaldamise tagasisidestamist
- **18 tankla osas on veel menetlused pooleni:**
 - nendest 14 on väljastatud juba kavandatud ettekirjutus või ettekirjutus
 - 4 tankla osas oodatakse veel, kas puuduste kõrvaldamise tagasisidestamist

9

Kontrolltulemuste põhjal nimekiri

- Tagada **põlevmaterjali ja ohtlike ainete** nõuetekohane ladustamine, sh ohutuskujad ning ohtlike ainete hoiukoha märgistamine
- Tagada piisav arv nõuetekohaseid **tulekustuteid** ning nende õige paigutus, sh vaba juurdepääs ja nähtavus, et neid oleks võimalik vajadusel kiiresti kasutada
- Jälgida **tuleohutuspaigaldiste** regulaarset kontrolli, hooldust ning dokumentatsiooni korrashoidu
- Kontrollida regulaarselt **evakuatsiooniteede, väljapääsude ja evakuatsioonisuluste** nõuetele vastavust, tagades, et evakuatsioon on igal ajal võimalik ning uksed töötavad nõuetekohaselt
- Tagada nõutud **tuletõkkesektsioonid ja nende terviklikkus** ning kontroll
- Kontrollida regulaarselt **ventilatsioonisüsteemide** seisukorda ning hoolduste läbiviimist

10

Muu info

- **Mitmed teavitused:** eelteavitus tanklatele (aprill), pressiteade algavast kontrollist (mai), pressiteade kontrolli tulemustest (august/september), järelteavitus tanklatele (september)
 - Liikleja artikkel „Tankla nagu tiksuv kellapomm: Päästeameti kontrolli masendav tulemus“.
- **Pidev suhtlus ettevõtetega:** kontrolli ajal ja pärast kontrolli

Päästeameti hea koostöö tanklakettidega on kiiduväärt, kuid tõeline ohutus algab siis, kui reegleid järgitakse ka siis, kui keegi ei kontrolli.

Autoinimene, märka ja hooli

Kuigi põhivastutus lasub jaama omanikul ja operaatoril, saab iga klient oma käitumisega tagada enda ja teiste ohutuse ja juhtida vaikelt tankla töötajate tähelepanu mõnele puudusele. "Kus viga näed laita..."

Elementaarne on tankima sõites auto mootor seisata ja mitte suitsetada, veelpida, hilitada, kivi teha jne. Lihtne ja arusaadav, kuid kõige sagedamini eiratud reegel. Igasugune tossamine tankla alal on seotud reaalse ohuga.

Üks, mida vähem teadvustatakse – füüsikareeglid kehtivad kõikjal. Staatiline elekter tekib samuti kõikjal. Kui tankimise ajal on vaja autosse istuda või sealt väljuda, võta kinni ukse servast või lingist. Peaasi, et on metall. Just kuiva ja külma ilmaga võib sünteetiliste materjalide – iste ja rõivad – hõõrdumisest tekkida kütuseaure sütitav säde.

Kui sõidukit pargid, näiteks ostlema või sööma minemise ajaks, pargi see ette nähtud kohale. Mitte suvaliselt gaasiballoonide kapi ette või teenindusjaama ukse ette. Ka tulekustuti koht peab jääma vabaks. Kolm sammu jaamani ei murra jalgu ja kenasti pargitud auto jätab sinust parema inimese mulje. Ausalt.

11

Automaatsete tulekahjuteadete edastamine Häirekeskusesse

Daisi Käger

12

Siseministri määruse nr 1 „Nõuded tulekahjusignalisatsioonisüsteemile ja ehitistele, kust tuleb automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulekahjuteade edastada Häirekeskusesse, ning tulekahjuteate edastamise ja sellest loobumise kord“

- Määruse muudatus jõustus **10.11.2025**
- Muudatusega uuendati põhimõtteid, mille alusel määratakse:
 - milliste suurõnnetuse ohuga ettevõtete ehitiste puhul tuleb tulekahjuteade edastada Häirekeskusesse
 - millistel juhtudel selline kohustus puudub

ETTEVÕTTED	TÖÖTUSHOONED	ERANDJUHT
 Suurõnnetuse ohuga ettevõtte	1 2. või 3. tuleohuklass On nõue automaatsele tulekahjusignalisatsioonisüsteemile Toimuvad ohtlike kemikaalidega töö- või tehnoloogilised protsessid	 Ohualasse jääb elamupiirkond
 Ohtlik ettevõtte	2 Üle 50 tonni ammoniakaali HOIUSTATAKSE: Üle 10 tonni kloori	 Ettevõtte on elutähtsa teenuse osutaja

13

Määruse muudatus ja mõju

Tulekahjuteate edastamise kohustuse muutus

- Päästeamet vaatas määruse muudatuse järel üle suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete kohustused
- Enne muudatust edastati tulekahjuteateid Häirekeskusesse **50 ehitisel**
- Pärast ülevaatust jätkati edastust **20 ehitisel**:
 - 14 ehitist vastasid kehtestatud kriteeriumidele
 - 6 ehitist said jätkamiseks erandi
- **30 ehitisel/objektil lõpetati** tulekahjuteate edastus Häirekeskusesse
 - **Peamine põhjus:** ehitised ei vastanud enam kehtivatele kriteeriumidele ega saanud erandit

14

Milliseid ehitisi muudatus peamiselt puudutas?

Tulekahjuteate edastus lõpetati peamiselt ehitistel, kus:

- ladustatakse ohtlikke kemikaale
- ladustatakse ammoniaaki alla määratud piirväärtuse
- ohtlikke kemikaale kasutatakse ainult:
 - energia tootmiseks
 - tehnoloogiliste seadmete käitamiseks
 - hoonete kütmiseks
 - kateldes või sulatusahjudes

15

Mida teha pärast tulekahjuteate edastuse lõpetamist?

Teenusepakkujatega seotud tegevused

- sõlmida või uuendada vajalikud lepingud
- korraldada häireedastusseadmete muudatused
- eemaldada nõutavad märgistused (nt keskseadme kleeibised)

Dokumentatsiooni uuendamine

- tulekahju korral tegutsemise plaan
- ATS-i dokumentatsioon
- hädaolukorra lahendamise plaan

Teavitamine ja koolitamine

- teavitada hoones viibivaid inimesi muudatustest
- juhendada töötajaid vastavalt uuenenud tegevusplaanidele

NB! Veenduge, et Teie ehitiste tuleohutuskorraldus ja dokumentatsioon vastavad pärast määruse muudatust kehtivatele nõuetele

16

Edasised tegevused ettevõtetele

Päästeamet jätkab kohustuste ülevaatamist:

- Kontrollitakse, kas mõnel ehitisel on määruse muudatuse tõttu tekkinud uus kohustus edastada tulekahjuteateid Häirekeskusesse

• Ettevõtetele soovitatakse ise üle vaadata:

- oma ehitised
- nende vastavus kehtivatele kriteeriumidele
- tulekahjuteate edastamise kohustus

Kui kohustus tekib:

- järgida Päästeameti juhiseid
- korraldada tulekahjuteate edastus Häirekeskusesse vastavalt nõuetele

17

Plahvatusohutsoonid
Urmas Grüning

18

Kus plahvatusohutsoonid esinevad? (Gaasid ja vedelikud)

19

Plahvatusohutsoon

- Plahvatusohtlik keskkond on põlevaine ja atmosfääritingimustele vastava õhu segu gaasi, auru, udu või tolmu, milles põlemine levib süttimise järel kogu põlemata segule
- Plahvatusohutsoon on keskkond, mis võib muutuda plahvatusohtlikuks kohapealsete olude ja kasutustingimuste tõttu
- Koht, kus tuleohtlik gaas, aur või tolmu seguneb õhuga ohtlikus kontsentratsioonis, süüteallika olemasolul tekib plahvatus
- **Oluline:** Tsoon ei tähenda pidevat plahvatusohtu – see määrab ohu **tõenäosuse** ja **kestuse**

20

Plahvatusohutsoonide esinemine (gaasid ja vedelikud)

- **Mahutid ja tankimiskohad:** Tuleohtlike ainete hoiustamine ja tankimine
- **Tehnosüsteemid:** Torustikud, pumbad ja äärikud
- **Ventilatsioon:** Ventilatsiooni- ja väljalaskekohtade ümbrus
- **Protsessid:** Värvimisruumid ja ohtlike kemikaalide käitlemine

21

Plahvatusohutsoonide esinemine (tolm)

- **Puidutööstus:** Puidutolmu ja saepuru teke
- **Põllumajandus:** Viljahoidlad ja vilja käitlemine
- **Tootmine:** Kõik muud spetsiifilised tolmu tekitavad tootmisprotsessid

22

Plahvatuse tekkimise eeltingimused – Süüteallikad

23

Plahvatusohtliku keskkonna teke

- **Kaardistamine:** Määrata plahvatusohutsoonid
- **Hoiatamine:** Märgistada tsoonid nõuetekohaselt (EX-märgistus)
- **Õige varustus:** Kasutada ainult antud tsooni sertifikaadiga seadmeid, kaitsesüsteeme, komponente ja tarvikuid
- **Isikukaitse:** Kanda spetsiaalsest, sobivast materjalist tööriideid (antistaatilised riided)
- **Koostada** plahvatusriski analüüs ning **kirjeldada** asjaolusid ka kemikaaliseaduse kohases riskianalüüsis

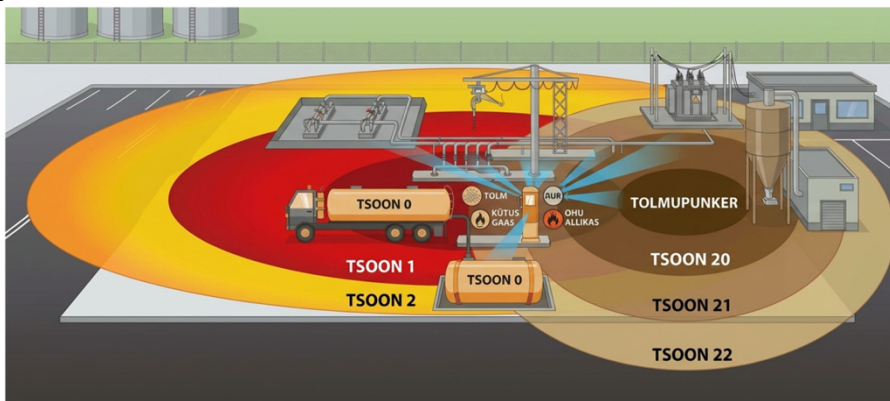
Plahvatusohtlik keskkond

24

Dokumendid

- Kui suurõnnetuse ohuga ja ohtlikku ettevõtte tegevusega kaasnevad plahvatusohutsoonid, siis **tuleb plahvatusohutsoonid kemikaaliseaduse kohases riskianalüüsis kajastada:**
 - Kanda need kaardile või asendiplaanile
 - Võtta arvesse ohtude määramise juures
 - Kirjeldada õnnetuse ennetamise abinõusid

25

Plahvatusohutsoonide määramine

- Plahvatusohtliku gaaskeskonna liigitamine**
 - tsoon 0** – piirkond, milles plahvatusohtlik gaaskeskond on olemas pidevalt, pikaajaliselt või sageli
 - tsoon 1** – piirkond, milles plahvatusohtlik gaaskeskond võib normaaltalitusel olemas olla juhuslikult
 - tsoon 2** – piirkond, milles plahvatusohtlikku gaaskeskonda normaaltalitusel eeldatavasti olemas ei ole, kuid kui see tekib, siis on selle kestus üksnes lühiajaline
- Plahvatusohtliku tolmkeskkonna liigitamine**
 - tsoon 20** – piirkond, milles plahvatusohtlik tolmkeskkond tolmupilve kujul õhus on olemas kas pidevalt või pikaajaliselt või sageli
 - tsoon 21** – piirkond, milles plahvatusohtlik tolmkeskkond tolmupilve kujul õhus võib tõenäoliselt normaaltalitusel tekkida juhuslikult
 - tsoon 22** – piirkond, milles plahvatusohtlik tolmkeskkond tolmupilve kujul õhus normaaltalitusel tõenäoliselt ei teki, kuid kui see tekib, kestab see üksnes lühiajaliselt

Plahvatusohtlik keskkond

26

Õigusruum

- Riigikogu 05.05.2010 seadus „Tuleohutuse seadus“ (terviktekst, RT I, 29.06.2024, 7; jõustunud 01.01.2025)
- Majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määrus nr 103 „Plahvatusohutsoonide määramise nõuded“.
- Vabariigi Valitsuse 15.07.2003 määrus nr 197 „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded töötamisel plahvatusohtlikus keskkonnas“.
- Sotsiaalministri 30.11.1999 määrus nr 75 „Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas“ (terviktekst, RT I, 08.03.2024, 7; jõustunud 11.03.2024)
- Majandus- ja taristuministri 19.02.2015 määrus nr 11 „Plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavale seadmele ja kaitsesüsteemile esitatavad nõuded ning vastavushindamise kord“ (terviktekst, RT I, 26.05.2026, 7; jõustunud 29.05.2026)
- EVS-EN 60079-10-1 ja EVS-EN 60079-10-2

Plahvatusohtlik keskkond

27

SOE ja OE ettevõtetes toimunud sündmuste ülevaade 2025
Raili Lanno

28

Väljakutsete arv aastal 2025

- Ülevaade põhineb **Häirekeskuses registreeritud väljakutsetel**
- **Väljakutsed** hõlmavad ettevõtte territooriumil toimunud või ettevõtet ohustanud sündmusi
- **Kõiki väljakutseid ei käsitleta õnnetustena**
- **Õnnetusteks** loetakse ettevõtte tegevusega seotud:
 - tulekahjusid
 - reostusi
 - muid päästemeeskonna reageerimist nõudnud sündmusi

29

Väljakutsete statistika

- Suurõnnetuse ohuga ettevõtetes: **79 väljakutset**
- Ohtlikes ettevõtetes: **71 väljakutset**
- Kokku: **150 väljakutset**

- Levinum sündmuse liik:
 - ATeS valemväljakutsed: **114 juhtumit (76%)**, Põhja PK 84, Ida PK 42
 - Järgnesid: tulekahjud, õppused

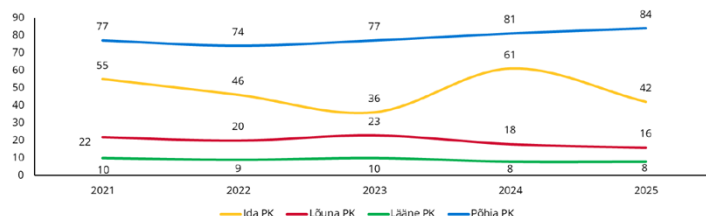

30

Piirkondlik jaotus

Kõige rohkem väljakutseid:

- Põhja päästekeskus: **84**
- Ida päästekeskus: **42**

Õnnetusena käsitletavat juhtumid:

- 7 tulekahju
- 5 reostust

Õnnetuste piirkonnad:

- Ida päästekeskus: **7**
- Põhja päästekeskus: **4**
- Lõuna päästekeskus: **1**

31

Tulekahjud ettevõtetes

- Kokku toimus **7 tulekahju**

2021	2022	2023	2024	2025
10	10	8	12	7

- Tulekahjud leidsid aset **4 suurõnnetuse ohuga ettevõttes**:
 - 2 põlevkiviõliga tegelevat ettevõtet
 - 1 jäätmekäitlusettevõtte
 - 1 väetisetööstus
- Kõik juhtumid olid seotud kemikaalide käitlemisega või kujutasid sellele otsest ohtu
- Hukkunuid ja vigastatuid ei olnud
- Ettevõtetele tekkis varaline kahju

32

Tulekahjude tekkepõhjused

- Tehnilised rikked
- Keemilised reaktsioonid
- Isesüttimine
- Inimlik eksimus
- Elektririke
- Kindlaks tegemata tekkepõhjus

33

Reostumised ettevõtetes

- 5 reostumist

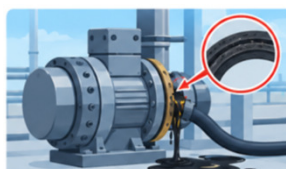
- Reostumised leidsid aset **2 suurõnnetuse ohuga ja 3 ohtlikus ettevõttes**:
 - 2 põlevkiviõliga tegelevat ettevõtet (naftasaadustega reostumine)
 - 3 tanklat (gaasilised reostumised)
- Kõik juhtumid olid seotud kemikaalide käitlemisega
- Tagajärjed:
 - 1 hukkunud ja 1 vigastatu
 - ettevõtetele tekkis varaline kahju

34

Reostumiste tekkepõhjused

- Tehnilise seadme rike (tihendi vananemine – ulatuslik õlileke, gaasiline reostumine)
- Kliendi hooletus tankimisel (gaasiline reostumine, diislikütuse leke)
- Tehnoloogilise protsessi häired (ja eelduslikult tehnilise seadme rike)

Tehnilise seadme rike

Kliendi hooletus tankimisel

Tehnilise seadme rike

Tehnoloogilise protsessi häired

35

Tänan

Riigiinfo telefon 24 h -1247

36